

CEPOS NOTAT:

**MERE KONKURRENCE I DET OFFENTLIGE – FORSLAG
TIL REFORM AF KONKURRENCEREGULERINGEN**

11-11-2016

AF KONKURRENCERAADGIVNING.DK OG CEPOS

**PRÆSENTATION AF "MERE KONKURRENCE I DET OFFENTLIGE – FORSLAG TIL REFORM AF
KONKURRENCEREGULERINGEN", KØBENHAVN 2016.**

KONKURRENCERAADGIVNING.DK I SAMARBEJDE MED CEPOS

MANGELFULD OG UTILSTRÆKKELIG KONKURRENCEREGULERING

Private og offentlige konkurrencebegrænsninger er forbudte. Men forbuddet gælder ikke, hvis en konkurrencebegrænsning er en direkte eller nødvendig følge af offentlig regulering.

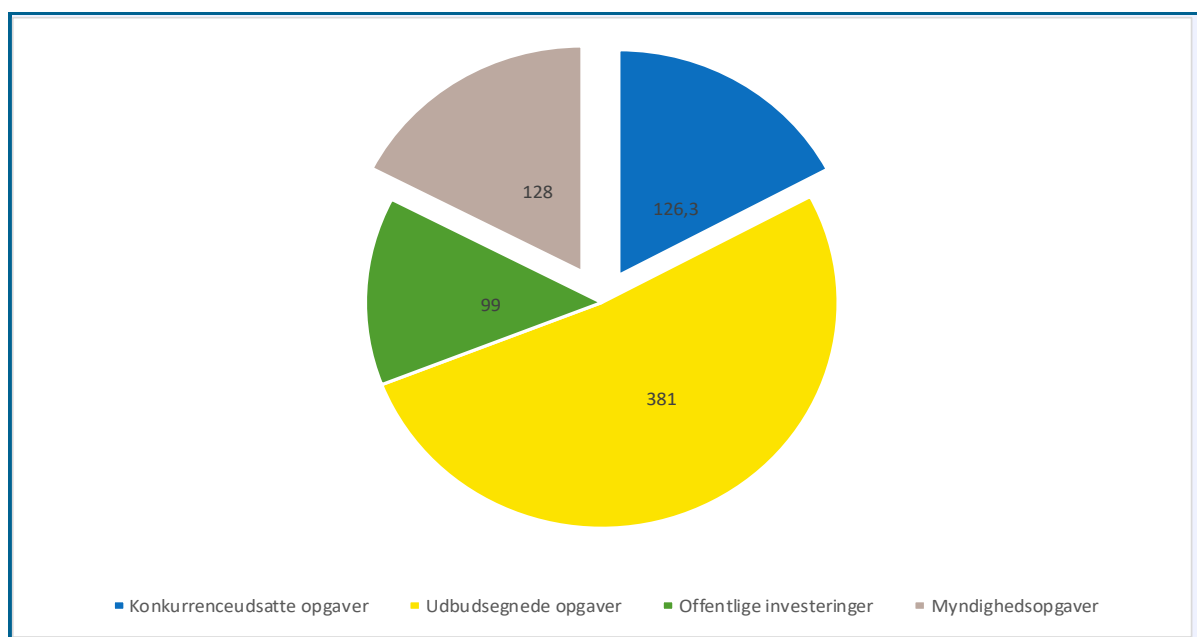
I praksis betyder det, at en række offentlige og en del private erhvervsaktiviteter er undtaget fra konkurrencelovens almindelige forbudsregler og i stedet underkastet sektorspecifikke konkurrenceregler (SKR).

Disse aktiviteter fylder ganske meget i den samlede økonomi. De almindelige konkurrenceregler gælder således kun for en begrænset del af økonomien - især private erhvervsaktiviteter. Aktiviteter under SKR er mindre hårdt regulerede. Samtidig håndhæves reglerne svagt, og der er ofte ikke sanktioner ved overtrædelser. Både samfundsøkonomiske og retssikkerhedsmæssige hensyn taler ellers for, at der snarere burde være en strengere regulering af aktiviteter, som ikke opererer på normale markedsøkonomiske vilkår.

Rapporten "Mere konkurrence i det offentlige" dokumenterer problemerne og opstiller en lang række forslag til reform af området. Eksempelvis udpeger rapporten følgende samfundsmæssige og retssikkerhedsmæssige udfordringer:

- Der er mangelfuld og utilstrækkelig sammenhæng mellem de mange forskellige konkurrenceregler og mellem de forskellige myndigheders håndhævelse og sanktionering af reglerne.
- Offentlige virksomheder fortrænger private konkurrenter ved hjælp af blandt andet skatteyderfinansiering og overførsel af indtægter fra monopolopgaver til konkurrenceudsatte opgaver (krydssubsidiering).
- Der er mangelfuld og utilstrækkelig konkurrenceudsættelse af offentlige udbudseggede opgaver og offentligt regulerede opgaver.

Figur 1. Udbudsegnede opgaver og myndighedsopgaver 2014, mia. kr.

Kilde: Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen: "Status for offentlig konkurrence 2015" og Danmarks Statistik samt egne beregninger.

DE SAMFUNDSØKONOMISKE KONSEKVENSER

Den utilstrækkelige regulering gennem SKR har alvorlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Baseret på Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens metode kan det opgøres, at det offentlige undlader at udbyde ellers udbudsegnede opgaver for 381 mia. kr. årligt. Det svarer til, at knap én ud af fire udbudsegnede opgaver konkurrenceudsættes. Den potentielle samfundsøkonomiske gevinst ved en reform kan opgøres til 33 mia.kr. årligt alene i kraft af systematisk konkurrenceudsættelse. Hertil kommer betydelige, men ikke opgjorte gevinster ved de øvrige reformforslag.

De offentlige erhvervsaktiviteter og SKR gør det svært for private virksomheder at konkurrere på lige vilkår. Eksempelvis afskærer den manglende konkurrenceudsættelse og den udbredte offentlige støtte til egne erhvervsaktiviteter private aktører fra markedet.

Konkurrenceregler, statsstøttere, udbudsregler, kommunalfuldmagt, forvaltningsregler og sektorspecifikke konkurrenceregler har vist sig utilstrækkelige til at håndtere problemet.

Tekstboks 1. Konkurrencereguleringen**Horisontale konkurrenceregler**

- Konkurrenceloven, herunder konkurrencereglerne i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF)
- De nationale udbudsregler og EU's udbudsregler
- TEUF's og de nationale statsstøtteregler
- Kommunalfuldmagten
- Reglerne om god forvaltningsskik
- TEUF's regler om ligebehandling og transparens

Vertikale konkurrenceregler

- De mange sektorspecifikke konkurrencereguleringer. Der er i rapportens bilag givet eksempler på regelsæt, der indeholder sektorspecifikke konkurrenceregler

Tekstboks 2. Begrebet sektorspecifik konkurrenceregulering

Begrebet sektorspecifik konkurrenceregulering (SKR) dækker over en myriade af specifikke regler, der findes i et utal af love og regler, og som i forskellig grad regulerer konkurrenceforholdene på et specifikt sektorområde.

De mest omfattende reguleringer findes fx i apotekerloven, telelovgivningen, lodslovgivningen og i taxilovgivningen. Mindre omfattende konkurrenceregulering findes fx i energiforsyningslovene, regelsættene omkring sundhedserhvervene, liberale erhverv og en række tjenesteydende erhverv.

Konkurrenceregulerende bestemmelser i love, der rammer flere erhverv findes fx i planloven. Der er behov for mere klarhed om, hvad der forstås ved sektorspecifik konkurrenceregulering, så længe bemyndigelser kan udnyttes til at regulere konkurrencen. Overtrædelser af sektorspecifik konkurrenceregulering er sjældent sanktioneret med bødestrafte.

SKR indebærer, at forbudsbestemmelserne i konkurrenceloven viger. Det betyder reelt, at store dele af økonomien i væsentligt omfang er beskyttet mod konkurrence.

EKSEMPLER PÅ AT PRIVATES KONKURRENCEMULIGHEDER BEGRÆNSES

Rapporten indeholder en række konkrete eksempler på, hvordan det private erhvervsliv fortrænges fra ellers konkurrenceprægede markeder, fordi offentlige aktører melder sig på banen uden udbud.

De typiske eksempler på det offentliges konkurrenceforvridning i forhold til det private erhvervsliv er:

- Statsstøtte uden udbud.
- Mangelfuld håndhævelse af reglerne og mangelfuld sanktionering ved overtrædelse.
- Manglende konkurrenceudsættelse.
- Manglende sammenhæng mellem de forskellige konkurrenceregler og -myndigheder.
- Konkurrencebeskyttede erhverv.
- Subsidiering og krydssubsidiering, der skader privates muligheder for at konkurrere.

Nedenfor nævnes en række konkrete eksempler fra rapporten.

Statsstøtte uden udbud

- DSB driver underskudgivende trafik på Kystbanen og på strækningen København-Ystad til skade for private transportørers muligheder for at konkurrere. DSB modarbejder generelt udbud af togtrafik.
- Sønderborg Kommune stiller vederlagsfrie lånegarantier til rådighed for lokale fjernvarmeselskaber til skade for alternative private leverandørers mulighed for at konkurrere. Vestre Landsret fandt i 2016, at støtten var ugyldig. Dommen indebærer formentlig, at statsstøttere reglerne administreres mere nidkært fremover.
- Stat og kommuner udfører gratis skatteyderbetalt bistand og rådgivning til personer, der flytter til et andet land, uden udbud og i konkurrence med private rådgivningsvirksomheder, der opkræver brugerbetaling. De private ydelser er momspligtige og beskattes som et personalegode i modsætning til de offentlige ydelser.

Mangelfuld håndhævelse og sanktionering

- Gråhundbus har klaget over skatteyderbetalt konkurrenceforvridning på strækningen København-Ystad. Sagen har kørt i mere end 10 år og verserer stadig.
- Ikke konkurrenceudsatte elnetselskaber favoriserer deres koncernforbundne konkurrenceudsatte elhandelsselskaber og forvrider derved konkurrencen i forhold til de uafhængige elhandelsselskaber. Det sker i strid med sektorspecifikke konkurrenceregler, der håndhæves slapt og uden, at overtrædelser sanktioneres med bødestrafte.
- Banedanmark misbruger sin dobbeltrolle som myndighed og konkurrent til at afskære en privat virksomhed fra markedet for entreprenøropgaver på banen med det resultat, at konkurrenten går konkurs, mens Banedanmark slipper uden bødestrafte for ulovlig administration.

- Østkraft har i strid med diverse sektorspecifikke konkurrenceregler nedlagt fibernet, der ikke relaterer sig til selskabets drift. Østkraft har i den forbindelse desuden overtrådt samgravningsreglerne og ikke foretaget udbud. De fuldbyrdede overtrædelser, der er sket gennem længere tid, har ikke medført sanktioner i form af bødestraffe overfor selskabet eller dets ansvarlige.

Manglende konkurrenceudsættelse

- 75 pct. af statens, regionernes, kommunernes og de offentlige virksomheders udbudsegnede opgaver konkurrenceudsættes ikke. Det svarer til 381 mia.kr., der kunne, men ikke bliver, konkurrenceudsat.
- DSB hjemtager passagertrafikken på togstrækningen mellem København og Malmø uden udbud efter at have drevet underskudsgivende fri trafik.
- DSB hjemtager Kystbanen uden udbud efter at have udført underskudsgivende fri trafik.
- Stat og kommuner udfører gratis skatteyderbetalt bistand og rådgivning til personer, der flytter til et andet land, uden udbud, og i konkurrence med private rådgivningsvirksomheder, der opkræver brugerbetaling. De private ydelser er momspligtige og beskattes som et personalegode i modsætning til de offentlige ydelser.

Manglende sammenhæng mellem de forskellige konkurrenceregler og -myndigheder

- Konkurrencelovens § 2, som undtager sektorspecifik konkurrenceregulering fra konkurrencelovens forbudsbestemmelser, er uklar og modvirker ønsket om ensartet og effektiv håndhævelse af konkurrencereguleringen.
- Konkurrencelovens § 11a, der forbyder statsstøtte, er uklar og modvirker de sektorspecifikke regler, andre statsstøtteregler og de kommunale tilsynsregler.
- Ikke-konkurrenceudsatte elnetvirksomheder begunstiger egne koncernforbundne og konkurrenceudsatte elhandelsvirksomheder ved fx at tilbyde fælles logo, fælles hjemmeside og fælles markedsføring på ikke markedsøkonomiske vilkår. De uafhængige elhandelsselskabers muligheder for at konkurrere begrænses derved.
- I en række bestyrelser og repræsentantskaber i offentligt ejede virksomheder som fx havne og forsyningsvirksomheder udpeges medlemmerne efter politiske tilhørsforhold og ikke ud fra kvalifikationer og relevante kompetencer. Hanstholm Havn er en undtagelse fra denne regel.

Konkurrencebeskyttede erhverv

- Taxierhvervet og apotekererhvervet er blandt andet beskyttet ved antalsregulering og maksimalpriser.
- DanPilot, som er et statsligt lodsforetagende, har eneret på lodsning på gennemsejlingsruterne.
- Danske Spil har eneret på visse spil fx [skrabespil](#), [Lotto](#) og [hestevæddeløb](#).
- Dansk Salt har eneret på udvinding af salt.

Subsidiering og krydssubsidiering, der skader privates muligheder for at konkurrere

- Københavns og Frederiksberg kommuner samt DSB støtter et specifikt by- og pendlercykelsystem med engangsstøtte på ca. 80 mio. kr., driftsstøtte på 1,2 mio. kr. om året og 105 gratis kommunale parkeringsarealer til skade for private cykeludlejer, cykelhandlers og hotellers muligheder for at konkurrere.
- Passagerbefordring er fritaget for moms. Det indebærer, at det kan betale sig for befordringsoperatører selv at udføre fx reparation og vedligeholdelse af befordringsmateriel som ikke momsbelagte inhouse-opgaver i modsætning til eksterne leverandører. Det afskærer eksterne leverandører fra at konkurrere om ydelserne.
- Den kommunalt ejede Aalborg Havn har eneret på at levere havnearbejdere på Aalborg Havn. Havnen udfører selv havnevirksomhed og afskærer konkurrenter fra muligheden for at konkurrere ved at misbruge havnens dominerende stilling til at prisklemme, bundte konkurrence- og monopolydelser og rabatdiskriminere.
- Østkraft har i strid med diverse sektorspecifikke konkurrenceregler nedlagt fibernet, der ikke relaterer sig til selskabets drift, på ikke-markedsøkonomiske vilkår. Selskabet har derved begrænset private virksomheders muligheder for at konkurrere.

FIRE HOVEDPRINCIPPER FOR GOD KONKURRENCEREGULERING

En veltilrettelagt reform af konkurrencereguleringen skal ikke formes ved tilfældig knopskydning, men ud fra en række overordnede reguleringsprincipper, som til stadighed sikrer, at reguleringen udgør den bedst mulige konkurrenceramme for erhvervsaktivitet i Danmark. På grundlag af principperne for god erhvervsregulering i New Zealand er der i rapporten opstillet forslag til fire danske principper for god konkurrenceregulering, jf. nedenfor. Principperne er nøje gennemgået i rapporten.

- Konkurrencereguleringen skal være samfundsøkonomisk efficient.
- Konkurrencereguleringen skal være effektiv.
- Konkurrencereguleringen skal være gennemskuelig og forståelig.
- Konkurrencereguleringen skal håndhæves og sanktioneres ensartet og effektivt.

SEKS OVERORDNEDE LØSNINGSFORSLAG

Med afsæt i disse fire principper for god konkurrenceregulering og rapportens casebaserede gennemgang gives i rapporten en række konkrete løsningsforslag, der alle fremgår af bilaget. Blandt de vigtigste forslag er følgende:

- Sektorspecifik lovgivning bør underordnes den generelle konkurrencelovgivning.
- Myndighedsopgaven bør i langt højere grad samles hos én myndighed med klart mandat og forpligtelse til at sikre konkurrencen.
- Der bør indføres sanktioner på linje med dem, der anvendes over for erhvervsaktiviteter omfattet af konkurrencelovens forbudsregler, herunder bødestraf til personer, der overtræder lovgivningen.
- Kommunalfuldmagten bør strammes væsentligt, så det kræver godkendelse at drive erhvervsaktiviteter i kommunalt regi, og godkendelsen kan kun gives til på forhånd godkendte formål.
- Skatteyderbetalte erhvervsaktiviteter forbydes, medmindre støtteforanstaltningen har været sendt i udbud.
- Markant forøgelse af konkurrenceudsættelse af egnede opgaver.

SAMFUNDSØKONOMISKE GEVINSTER VED EN KONKURRENCEREFORM

De fremsatte forslag kan gennemføres hver for sig, men det anbefales at gennemføre en samlet reform af konkurrencereguleringen for at få det fulde økonomiske udbytte. Den potentielle samfundsøkonomiske gevinst alene ved fuld konkurrenceudsættelse af udbudsegne opgaver kan anslås til 33 mia.kr. om året. Derudover er der også retssikkerhedsmæssige gevinster ved at gennemføre en reform. Reformens gevinster kan opnås ved:

- Konkurrenceudsætning af offentlige udbudsegne erhvervsaktiviteter.
- Liberalisering og konkurrenceudsætning af offentligt regulerede monopolopgaver.
- Konkurrenceudsætning af offentlig erhvervsstøtte ved tildeling af støtten ved udbud eller direkte til brugerne (vouchers).
- Afvikling af offentligt regulerede konkurrencebegrænsninger.
- Privatisering.
- Forbedret konkurrence som følge af mere effektiv håndhævelse og sanktionering af sektorspecifik konkurrenceregulering.

BILAG

ALLE RAPPORTENS REFORMFORSLAG

Rapportens reformforslag er opdelt efter, hvilke af de 4 principper for god konkurrenceregulering, der især tilgodeses af de enkelte forslag, jf. nedenfor.

MERE SAMFUNDSØKONOMISK EFFICIENT KONKURRENCEREGULERING

- Øge udbuddet af nuværende statslige, kommunale og fælleskommunale inhouse-erhvervsaktiviteter. Det kan navnlig ske på de tekniske områder, ved drift af passagertransport med tog på sammenhængende strækninger samt ved anlæg og vedligeholdelse af veje, bygninger, parker, motionscentre mv., foruden offentlige kerneområder.
- Udbudsmodne større offentlige inhouse-erhvervsaktiviteter ved udskillelse af aktiviteterne – fortrinsvis i selskabsform – forud for udbud og mulig privatisering, fx kommunale havneaktiviteter, ældrepleje, sundhed, undervisning og børnepasning.
- Udarbejde standardudbudsmateriale for ensartede større opgaver på tværs af de administrative kommunale grænser for at mindske udbudsomkostningerne.
- Etablere offentlig-private samarbejder ved indkøb af større og komplicerede offentlige opgaver, fx på sygehus- og plejeområdet. Det skal samtidig sikres, at offentlig-private samarbejder ikke anvendes til konkurrencebegrænsning.
- Fremme offentlige udbyderes incitament til at udbyde, fx ved at lade offentlige ordregivere frit disponere over en del af provenuet fra øget konkurrenceudsætning.
- Offentlige støttemidler tildeles borgeren, der så frit kan vælge leverandør eller tildeles den leverandør, der efter udbud kan løse opgaven bedst og billigst (vouchers).
- Kommunalfuldmagten (som i dag er uskreven) bør lovfæstes således, at nye kommunale inhouse-aktiviteter, herunder fælleskommunale aktiviteter, kun kan iværksættes, når der er givet forudgående statslig godkendelse. Godkendelse gives kun, når aktiviteten fremgår af lovens positivliste, eller når private virksomheder efter en reel udbudsforretning ikke er parate til at udføre aktiviteten bedre end det offentlige.
- Administrationen af kommunalfuldmagtsreglerne bør overføres til Justitsministeriet, der ikke repræsenterer sektorspecifikke interesser.
- I tilknytning til sektorspecifik konkurrenceregulering gennemføres en analyse af risikoen for forvridninger, samt hvordan beskyldninger herom senere skal efterforskes og afgøres. Der skal altså tillige vedtages eller udformes håndhævelses- og sanktionsinstrumenter, der kan imødegå forvridninger.
- Øge den konkurrencefremmende af- og omreguleringsindsats ved blandt andet at liberalisere affaldsforbrændingsområdet, lodsvesenet, apotekervæsenet og taxikørselsområdet.
- Salg af offentlige ejerandele i blandt andet DONG, SAS Danmark, Postdanmark, DanPilot og kommunale havne, som gradvis overføres til fuldt privat ejerskab.

- Forsyningsvirksomheder, der er tildelt enerettigheder, og som er koncernforbundne med virksomheder i konkurrence med private virksomheder, skal frasælge (debundle) de konkurrenceudsatte aktiviteter. Det gælder også for fælleskommunale virksomheder.
- Erstatte kostprisprincippet (hvile-i-sig-selv-princippet) med incitamentsfremmende ordninger og skærpe de allerede eksisterende incitamentsordninger, fx på forsynings- og transportområderne, med henblik på at gøre dem mere enkle, forståelige, forudsigelige og målbare og for at bidrage til nettoeffektivitetsbesparelser.
- Forbud mod at yde direkte og indirekte statsstøtte til offentlige aktiviteter, der konkurrerer med private aktiviteter. Forbuddet gælder ikke, når aktiviteten med tilhørende støtte har været udbudt på åbne og ikke-diskriminerende vilkår, eller når støtten er tildelt ved udbud.
- Forbuddet mod at yde direkte og indirekte statsstøtte til offentlige aktiviteter skal sanktioneres effektivt med bødestrafte til de personligt ansvarlige for overtrædelser og med mulighed for erstatning. Den sektorspecifikke konkurrenceregulering bør således i højere grad svare til, hvad der gælder i tilfælde af overtrædelse af forbudsbestemmelserne i de generelle konkurrenceregler. Det bør derudover overvejes at flytte koordineringen af statsstøttereglerne til Justitsministeriet, der ikke repræsenterer sektorspecifikke erhvervsinteresser.
- Momsfritagelser og -undtagelser fjernes fra momsloven, hvis afgiftsbegunstigelserne begrænser privates muligheder for at konkurrere.

MERE EFFEKTIV KONKURRENCEREGULERING

- Afskaffe eksisterende sektorspecifikke konkurrenceregler, som ikke er nødvendige, gennemskuelige, tilstrækkeligt objektiverede og sanktionerede. Det gælder fx forbud mod krydssubsidiering og konkurrenceforvriddning i forsyningslovene, postlovgivningen og jernbanelovgivningen, som med fordel kan reguleres af tilsvarende forbudsregler i de almindelige konkurrenceregler.
- Gennemgang af om EU-bestemte regler er overimplementerede. Det skal således sikres, at det af regeringen nedsatte EU-implementeringsudvalg samt det såkaldte Implementeringsråd har fokus på TEUF's konkurrenceregulering således, at der kan ske en sanering af overimplementerede regler med henblik på at skabe en mere effektiv konkurrenceregulering indenfor såvel den private som den offentlige sektor.
- Bedre overensstemmelse mellem de sektorspecifikke konkurrenceregler og de generelle konkurrenceregler og færre overlap, både hvad angår reglernes udformning, kontrol og håndhævelse.
- Eksplicite standardkrav til udformning af sektorspecifikke konkurrencebegrænsende regler for at objektivere det skønsmæssige begreb "direkte og nødvendig følge af offentlig regulering" i konkurrencelovens § 2 og for at få fjernet offentlige konkurrencebegrænsninger, der kan opstå som følge af bemyndigelsesregler.
- Samle kontrollen med og håndhævelsen af de sektorspecifikke konkurrenceregler hos en uafhængig myndighed, der kan føre et effektivt og ensartet tilsyn med de sektorspecifikke konkurrenceregler. En nærliggende mulighed er Forbruger- og Konkurrencestyrelsen.

- Det pålægges de sektorspecifikke konkurrencemyndigheder - indtil reguleringen af de sektorspecifikke konkurrenceregler er samlet og på plads hos én myndighed - at intensivere kontrollen med og overholdelsen af de sektorspecifikke konkurrenceregler og at udstede bødestrafte allerede i tilfælde af førstegangsovertrædelser.
- Statslige, kommunale og fælleskommunale selskabers bestyrelser skal udpeges ud fra kvalifikationer og relevante kompetencer, og ikke ud fra politiske tilhørsforhold eller indirekte gennem repræsentantskaber e. l..
- For yderligere at skabe mere rimelig balance mellem reguleringen af den offentlige og private sektor anbefales det, at fusionskontrolreglernes nedre tærskelværdi på 100 mio. kr. hæves, så de administrative byrder lettes. Det anbefales endvidere, at der gennemføres en analyse af de administrative byrder og reguleringsomkostningerne for virksomhederne ved fusionskontrollen.

MERE GENNEMSKUELIG OG FORSTÅELIG KONKURRENCEREGULERING

- For alle offentlige erhvervsaktiviteter, der konkurrerer med private erhvervsaktiviteter, skal der opstilles en status efter årsregnskabslovens regler, og årsregnskabsloven skal følges. Regnskaberne skal revideres af eksterne revisorer og være offentligt tilgængelige.
- Jævnlig eftersyn af om den sektorspecifikke konkurrenceregulering lever op til principperne om god konkurrenceregulering, er effektiv og tilgodeser hensynet til velfungerende konkurrence på den mindst bebyrdende måde for virksomheder, borgere og myndigheder. Mindst hvert 3. år rapporteres resultaterne af disse eftersyn til Rigsrevisionen.
- Alle offentligt regulerede virksomheders regnskaber underlægges en skærpet revision, herunder med samfundsmæssigt sigte, krav om revisorpåtegning om konkurrencemæssig compliance baseret på redegørelser fra virksomhedernes compliance-enheder, og krav om efterlevelse af reglerne for god konkurrenceregulering.

EFFEKTIV HÅNDHÆVELSE OG SANKTIONERING

- Det pålægges konkurrencemyndigheden at effektivisere kontrollen med og overholdelsen af de sektorspecifikke konkurrenceregler og af kommunalfuldmagtsreglerne, når de har betydning for konkurrenceforholdene. Der indføres bødestraffe i tilfælde af førstegangsovertrædelser af sektorspecifikke konkurrenceregler og af kommunalfuldmagtsreglerne.
- Der indføres forbud i konkurrenceloven mod enhver form for begunstigelse af offentlige erhvervsaktiviteter i form af konkurrenceforvridende statsstøtte og krydssubsidiering, der begrænser private virksomheders muligheder for at konkurrere på lige vilkår. Når der er et politisk ønske om alligevel at støtte erhvervsaktiviteter, der konkurrerer med private aktører, skal støtteforanstaltningen udbydes eller tilbydes modtagerne, der så frit kan vælge leverandør. Klager over overtrædelse af forbuddet skal behandles og afgøres af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, og forbuddet skal håndhæves og sanktioneres med mærkbare bødestraffe og mulighed for erstatning.
- Der indføres forbud mod, at offentlige virksomheder og virksomheder, der er tildelt et offentligt reguleret monopol eller har en dominerende stilling, må udføre erhvervmæssige aktiviteter i konkurrence med private virksomheder, herunder sideordnede erhvervsaktiviteter. Sådanne aktiviteter kan kun undtages fra forbuddet, hvis aktiviteten er hjemtaget efter udbud med passende mellemrum. Klager over overtrædelse af forbuddet skal behandles og afgøres af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, og forbuddet skal håndhæves og sanktioneres med mærkbare bødestraffe og mulighed for erstatning.